

[Søren Olesen.]

klart, at de ikke tager et politisk Parti-program. I Tyskland saa man, da Hitler var kommet til Magten, at man for at bevare de politiske Foreninger camouflerede dem, man oprettede Foreninger til Gedeavlens Fremme og til Fremme af Kaninavl o. lign., og inden for disse Foreninger søgte man at bevare det politiske Liv, som nu var blevet forbudt. Heller ikke vi kan have nogen som helst Kontrol med, at Hjemmeværnsforeningerne ikke alligevel rummer politiske Faktorer, som man ikke kan kontrolere, og da man, som jeg sagde før, ikke vil kunne gaa ud fra, at disse Medlemmer er af højere moralsk Standard end andre Borgere, er der heller ikke noget i Vejen for, at man kan staa i Hjemmeværnsforeningerne om Dagen og være tilsluttet en eller anden Røverorganisation om Natten, som vi f. Eks. saa det under Frihedskampen, hvor der ogsaa kunde komme uheldige Sider frem. Af disse Grunde synes vi ikke, vi kan medvirke til denne Lovs Gennemførelse, selv om vi i øvrigt kan tiltræde, at der skabes en Kontrol med Tilvirkning og Besiddelse af Vaaben.

Forsvarsministeren (Harald Petersen):

Da Spørgsmaalet om Overenskomsten mellem Krigsministeriet og Hjemmeværnsforeningerne har været til Drøftelse saavel under dette Lovforslags første Behandling som ved forskellige andre Lejligheder, skal jeg ikke fortabe mig i mange Betragtninger og Gen-tagelser vedrørende hele dette Problem.

De ærede Medlemmer Hr. Johs. Christiansen og Hr. Søren Olesen var nogenlunde enige i de Betragtninger, de fremsatte om dette Spørgsmaal, og jeg skal gøre et Par Bemærkninger til de Herrer.

Det ærede Medlem Hr. Johs. Christiansen udtalte i Gaar og har ogsaa udtrykt det i sin Betænkning til Lovforslaget, at der med det, der var sket, var foregaaet et Brud i Udviklingen paa dette Omraade. Det tør ogsaa nok siges at være rigtigt. Der er i det hele taget paa adskillige Omraader de sidste 7 Aar foregaaet Brud i Udviklingen, og det gælder ogsaa med Hensyn til Løsningen af det Spørgsmaal, der foreligger her. Men jeg vil gerne til det ærede Medlem Hr. Søren Olesen sige, at Spørgsmaalet om Hjemmeværnsforeningerne ikke er et Spørgsmaal, der just lige er blevet aktuelt i de sidste Par Maaneder, det er et Spørgsmaal, der, som jeg ogsaa har fremhævet, har sin egen Historie, der gaar 10 Maaneder tilbage i Tiden, idet hele Spørgsmaalet er en Arv fra Samlingsregeringen og dens Handling paa

dette Omraade. Det er jo ingen Hemmelighed, at Spørgsmaalet har været drøftet under Samlingsregeringen, og at denne Regering i Fjor Efteraar eller Eftersommer stod over for det principielle Valg, her maatte træffes, nemlig den Gang man skulde hjemsende de frivillige Styrker og erstatte dem med regulære Styrker — Spørgsmaalet var, om man vilde foretage en Hjemsendelse med eller uden Vaaben. Den daværende Regering traf det Valg ikke at sende de frivillige Styrker hjem uden Vaaben, men den daværende Forsvarsminister gav den Besked til Generalkommandoen, at man skulde gaa den Mellemvej, at de frivillige, der havde været inde, og som vilde gaa ind i en Hjemmeværnsforening, kunde beholde et af de saakaldte lette Vaaben, men derimod skulde der over for de tungere Vaaben træffes særlige Dispositioner. I September i Fjor blev Afgørelsen faktisk truffet, og det er ikke noget, jeg har haft nogen som helst Indflydelse paa.

Imidlertid blev der ikke paa det Tidspunkt afsluttet den Overenskomst imellem Staten, mellem Krigsministeriet og Hjemmeværnsforeningerne, som var en naturlig Konsekvens af den Stilling, Samlingsregeringen i øvrigt indtog over for Spørgsmaalet; men det var givet, at dette Spørgsmaal ikke kunde flyde paa den Maade, det gjorde. Det var klart for enhver, at der maatte skabes en Ordning, enten ved en særlig Overenskomst eller, som det nu laa, over Vaabenloven, og der har man altsaa i den nuværende Situation syntes, at den rigtige Metode var at kombinere disse to Systemer, nemlig en Overenskomst, der gælder Hjemmeværnsforeningerne, og i øvrigt særlige, ændrede Regler paa andre Omraader, gennem den almindelige Vaabenlov. Det, jeg har gjort, er altsaa, at jeg har søgt at skabe en fastere Ordning end den fuldkommen løsagtige Tilstand, vi var inde i tidligere, men jeg understreger gerne, at den reelle Beslutning paa dette Omraade faktisk var truffet allerede i September i Fjor, og jeg tror ikke, der er nogen, som vil være uenig i, at det i hvert Fald ikke kunde fortsætte saaledes, som det gik, indtil denne Overenskomst blev til Virkelighed.

Det ærede Medlem Hr. Johs. Christiansen mente ikke, at Krigsministeriet og dets Personale havde særlig Evne til at føre den Kontrol, som er forudsat i Overenskomsten; han sagde noget om, at det ikke var i Stand til at udføre politimæssig Kontrol. Hvis det ærede Medlem ser Overenskomsten efter og navnlig de forskellige Kategorier af Bestemmelser, der findes i § 4 om, hvordan man skal gaa frem med Hensyn til Kontrollen med